

Ökumenikus imahét: Mosolygó Péter, görög-katolikus atya

2007. March 01.

2007. január 25. csütörtök

Drága jó Testvérek, engedjétek meg, hogy az Isten Igéjének meghallgatását görög katolikus ősi liturgiánknak egy szép imádságával vezessem be.

Gyűjtsd föl szíveinkben emberszerető Urunk istenséged ismeretének tiszta világosságát. Nyisd meg lelki szemeinket evangéliumi tanaid megértésére. Oltsd belénk a Te boldogító parancsolataid félelmét, hogy minden testi kívánságot legyőzve lelki életet éljünk, szent Atyád és Szent Lelked kegyelme által. Ámen.

Most pedig, kedves Testvérek, hallgassátok meg Isten Igéjét, amelyet az ökumenikus imahét mai napjára jelölt ki. Mikeás prófétánál találjuk, a 6. fejezet 6.-8. verséig.

„Hogyan áldozzam méltóképpen az Úrnak? Hajtsak-e térdet a fölséges Istennek? Vigyek-e neki egészen elég áldozatokat és egyesztendő borjukat? Meg lehet-e engesztelni az Urat kosok ezreivel, vagy az olajpatakok sok ezrével? Adjam-e oda elsőszülöttemet vétkemért, ágyékom gyümölcset életem bűnéért?” Megmondta neked, ember, hogy mi a jó, és mit kíván tőled az Úr: azt, hogy mindenképpen igazságot cselekedj, szeresd az irgalmasságot, és hűségesen járj Isteneddel.

Ez az Isten Igéje.

Az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében ámen. Kristusban kedves Testvérek az ökumenikus imahétnek a alapigéje Márk evangéliumából lett kijelölve, amely arra vonatkozik, arra utal, hogy Jézus a süketet hallóvá tette, és a némát beszélővé. S ennek a rövid üzenetnek kettős mondanivalója van számunkra. A süketet hallóvá teszi, vagyis a hívő embert fülét megnyitja Isten Igéjének meghallására, befogadására. És a némát beszélővé, vagyis képessé tesz Isten Szent Lelke bennünket arra, hogy hirdessük életünkkel, cselekedeteinkkel az Isten örömhírét. A másik mondanivalója, a süketet hallóvá teszi, a keresztény embert hallóvá teszi arra, hogy meghallja illetve észrevegye a szükségét szenvedőnek a helyzetét. És a némát beszélővé teszi, segíti az Isten Szent Lelke a hívő embert arra, hogy miután észrevette a másik szükségét, tudjon segíteni a másik emberen.

Görög katolikus lelkész vagyok, s talán legtöbbször számára ismeretlen ez a keresztény felekezet. Kik is a görög katolikusok? Amikor a kereszténység az ő útjára indult, akkor az első ezer év után történt egy nagy szakadás, amit nagy kelet-nyugati egyházszakadásnak nevezünk, 1054-es dátumhoz szoktuk kapcsolni. Ekkor a kereszténység két nagy ága, a keleti és a nyugati elszakadt egymástól. Hosszú idő lenne részletezni, hogy ennek mi volt az oka, voltak ebben emberi gyarlóságok, mint minden széthúzásban, egyenetlenségben ott van az emberi gőg, az emberi önzés, az emberi kicsinyesség, bűn, ugyanakkor találtak minderre vallási indokokat is, hogy miért nem tartanak együtt a másik közösséggel. Így jött létre az ortodox egyház, a kereszténység keleti ága, az ortodox, magyarok, mi szoktuk görög-keletinek nevezni, ami nem összetévesztendő a görög katolikkal, s a másik ág tulajdonképpen a katolikus egyház, ami aztán a reformáció kapcsán, a nyugati ág bomlott több ágra: katolikusok, protestánsok, a protestáns irányvonalon belül aztán több egyházi közösség.

A görög katolikusok úgy jöttek létre, hogy körülbelül 3-400 évvel ezelőtt a keleti keresztények, az ortodox keresztények egy csoportja úgy látta jónak, hogy a pápa irányítása alá csatlakozzon. Úgy is megfogalmazhatjuk, hogy újra egységbe lépjen a katolikus egyház vezetőjével, fejével, a pápával. Így jöttek létre a görög katolikusok. A görög megtévesztő, mert mi nem görög nemzetiségűek vagyunk, mi magyarok vagy elmagyarosodott ruszinok, románok, tótok, és tulajdonképpen a görög az a szertartásra utal. Mondhatnánk úgy is, hogy bizánci katolikusok. Tehát vannak, ugye a római katolikusok, akik a Róma szertartását követik, mi pedig Bizáncnak, Konstantinápolyknak a szertartását követjük.

Ezek vagyunk mi, görög katolikusok. Szó volt itt arról, lelkész testvérem utalt rá, hogy milyen a helyzete a görög katolikusoknak itt, Veszprém megyében. Hát nagyon érdekes, mert úgy tűnik, mint hogyha újonnan jöttünk volna ide, a keleti országrészről elszármazott görög katolikusok idejöttek és most a pap is követi őket, de vannak nekünk gyökereink, van múltunk, hiszen a veszprémvölgyi apácák voltak azok, akik már itt működtek, itt éltek, itt imádkoztak, ők hímezték azt a miseruhát, amiből a koronázó palástja lett Szent István királynak. Úgyhogy vannak nekünk gyökereink, van múltunk, ezért szívet melengető ide jönni és itt lelkipásztorkodni, s felkutatni mindazokat, akik görög katolikusnak vallják magukat.

Az Igében Mikeás prófétánál arról hallottunk, hogy hogyan is tehetnék az Úristennek a kedvébe? Mutassak be égőáldozatokat? Vagy pedig valami más a módja ennek? Az Úristennek a kedvében kell járni, igazságot cselekedni, ez a hívő emberi magatartás. Na de akkor felmerül a kérdés, akkor miért van szükség szertartásokra, különféle imádságokra, énekekre, különböző felekezetekre? Hiszen látjuk, hogy csak a megosztottság van belőle. Mert széthúzzunk, pártoskodunk. Akkor töröljük el? Legyen valamilyen egységes, uniformizált kereszténység? Semmiképpen sem. Hiszen a mi felekezeteinkre, a mi hagyományainkra, különböző hagyományainkra úgy tekinthetünk, mint lelki anyanyelvre. Ahogy az ember elsajátít egy beszélt nyelvet, ami az anyanyelve, és az meghatározza a gondolkodásmódját, mert másképpen gondolkodik egy magyar anyanyelvű ember, mint egy német anyanyelvű, vagy egy angol, vagy egy orosz anyanyelvű, mert a nyelvnek a struktúrájában benne van a gondolkodásmódja, a világszemélete, a világlátása. Ugyanígy a mi felekezeti sajátosságunk, szertartásaink, szokásaink is egy lelki anyanyelvet képeznek. Mi abban tudjuk megszólítani az Istent, abban érezzük jól magunkat, abban tudunk egy közösséget alkotni. De ez a lelki anyanyelv ez nem cél. Nem attól vagyok jó hívő, jó keresztény, hogy tökéletesen eleget teszek a felekezetem szertartásainak, követelményeinek, szokásainak, hanem ezek eszközök, hogy elvezessenek engem a krisztusi életre, a Krisztussal való azonosulásra. Hiszen a keresztény, a keresztényen szavunk az azt jelenti, hogy krisztusi. A "keresztény"-ben még jobban kihallatszik a „Krisztus” szava, valószínűleg szász közvetítéssel, „христян”, aki még tanult esetleg oroszul, az tudja: „христян”- keresztény – keresztény – krisztusi, és aztán katolikus körökben ebből alakult át „keresztény”-nyé ez a szó, ott már inkább a keresztet halljuk ki a szóból, de a Krisztusnak a neve van benne. Krisztusuakká kell válnunk, ez a cél. Hogy krisztusiak legyünk, hogy minden élethelyzetben megtaláljuk azt, hogy Jézus Krisztus ha most az én helyemben lenne, akkor mit tenne?

Ezért mi az ökumenikus imahétnek a célja? Az, hogy egyszerre közelebb hozzon bennünket, megismerjük egymást, hogy bár különböző szokásaink vannak, különböző keresztény mentalitásunk van, de mindannyian krisztusiakká akarunk válni. Megismerjük egymást, közelebb kerülünk egymáshoz, ugyanakkor megerősödünk saját önazonosságunkban. Mert akkor tudom igazán becsülni is tisztelni a másikat, ha saját magammal is tisztában vagyok. Nem valami közös maszlagban kell feloldódnunk, hanem saját önazonosságunkat, saját lelki anyanyelvünket, felekezetiiségünket felvállalva a testvéri közösséget kell megvalósítani.

Nem véletlen, hogy amikor az egyházak világtanácsát létrehozták, amely az ökumenikus törekvéseknek egy fóruma is, egy mozgatórugója, egy csúcsszerve is talán, akkor ott a keleti keresztények indítványozták, hogy ne csak az legyen a kritériuma a közösségbe való felvételnek, hogy hiszünk Jézus Krisztusban, hanem hogy hiszünk a Szentháromságban. Mert keresztény hitünknek megkerülhetetlen tana a Szentháromság tana. Mert egy Istenben nagyon sokan hisznek, de Szentháromságban, három személynek, Atya, Fiú és Szentléleknek a szeretetközösségében csak a keresztények hisznek. Jézus is arról tanított, arra tanította apostolait, hogy aki engem lát, látja az Atyát, én és az Atya egy vagyunk. És azért imádkozott, hogy mindnyájan, az Ő követői, az apostolok, és majd az ő igehirdetésükre hallgatók egyek legyenek, mint ahogy az Atya és a Fiú egy, és a Fiú elküldte az Ő Atyjának Lelkét, a Szentlelket, aki a szeretetközösségnek a záloga és megszemélyesítője.

Ez tehát a mi hitünk, ez az a hit, ami a hitnek, a hit tanításnak az alapján is mintegy talapzatot, alapot ad számunkra, hogy a mi hitünk hogyan válhat léletté és célkitűzéssé. Amiben, illetve akiben hiszünk, a Szentháromság egy Istenben, Ő arra hív minket, hogy a sokszínűségben, a sokszínűséget megőrizve is egyek tudjunk lenni, s mindezt miért? Azért, hogy ezáltal gyümölcsöző legyen a mi életünk. Szentháromság szeretetközösségébe törekedve, abban élve gyümölcsöt teremjünk. És ezáltal tudjuk meghallani a szükségét szenvedőknek a hangját, a kérését, a helyzetét, és tudjunk segítségünkre lenni. És ezáltal szolgáljuk igazán az Istent, ezáltal járunk igazán Isten kedvében.

Segítsen bennünket ez az ideai ökümenikus imahét abban, hogy még jobban elmélyedjünk hitünkben, Szentháromság egy Isten szeretetközösség hitében, amely bennünket is arra indít, hogy közösségben legyünk különböző felekezetű keresztények, közösségben legyünk, és ez a közösség tovább vezessen bennünket arra, hogy sokszoros, százszoros termést hozó krisztusi életünk legyen. Ámen.

Krisztus Istenünk, köszönjük Neked, hogy ezen a mai estén is együtt lehetünk, hogy Igédet meghallgathattuk, vezess bennünket a Veled való azonosulásra, és a Veled való egységre, amely mindannyiunk egységét jelentheti. Ámen.

Most pedig mondjuk el közösen a mi Urunk imádságát, amellyel a mi Istenünket Mennyei Atyának szólíthatjuk:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a Te neved, jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod amint a mennyben, úgy a földön is. A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. És ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert Tiéd az ország, a hatalom, és a dicsőség mindörökké. Ámen.

S az Istennek békessége, amely minden emberi értelmet felülhalad meg fogja őrizni a ti szíveiteket és gondolataitokat az Úr Jézus Krisztusban. Ámen.